Kunt u deze mail niet goed lezen? Bekijk het online in uw browser.

Nieuwsbrief oktober 2022

Nieuwsbrief Natura 2000

Buurserzand, Haaksbergerveen en Witte Veen

U ontvangt deze nieuwsbrief omdat u in de omgeving van Buurserzand, Haaksbergerveen of Witte Veen woont, grond bezit of grond gebruikt. Wij informeren u graag over de voortgang van de Natura 2000-projecten in de gemeente Haaksbergen. In deze nieuwsbrief onder meer: updates over de uitvoering van werkzaamheden, een gesprek met projectbegeleider Wouter Lintsen, een terugblik op een reeks veldbezoeken en informatie over de geplande werkzaamheden in Witte Veen.

Stand van zaken in de gebieden

BUURSERZAND

Een groot deel van de natuurherstelwerkzaamheden in en rond Buurserzand zijn inmiddels uitgevoerd. De stand van zaken per deelgebied:

- BZ1 (Galgenslat & Steenhaarplassen): klaar;
- BZ2 (De Knoef): werkzaamheden uitgesteld in afwachting van een uitspraak van de Raad van State;
- BZ3 (Hagmolenbeek & Biesheuvelleiding): de Biesheuvelleiding en de Hagmolenbeek zijn verondiept. In de beek zijn takkenbossen, breuksteen en boomstammen aangebracht om wegspoelen van zand te voorkomen. Eerder waren al enkele maatregelen op het landgoed Het Waarrecht uitgevoerd;
- BZ5 (Ronde Bulten & Laakmors): de laatste maanden is onder meer gewerkt aan het afgraven van landbouwpercelen die worden omgevormd tot natuur. Ook brengen we extra cascades aan in de Buurserbeek;
- HV1 (Horsterveen): in het najaar worden de watergangen in dit deelgebied gedempt en verondiept.

De deelgebieden zijn te zien op deze kaart, die in maart is gemaakt. Daarop was een globale planning van de werkzaamheden aangegeven. We streven ernaar om de werkzaamheden in en rond Buurserzand dit jaar nog af te ronden. Op enkele plekken waar nog geen overeenkomst met de grondeigenaren is gesloten, voeren wij nog geen werkzaamheden uit.

Informatie
Aannemer Baks onderhoudt gedurende het werk contact met de grondeigenaren en direct omwonenden. Ook wordt over de werkzaamheden gecommuniceerd via borden ter plaatse. Op elke laatste woensdag van de maand tussen 14.00 en 15.00 uur is er een inloopspreekuur bij de bouwkeet aan de Waarveldweg. In de tussentijd kunt u met vragen over de uitvoering terecht bij Gerrit te Slaa, omgevingsmanager bij aannemer Baks

(0610488077).

De maatregelen worden genomen om de natuur te behouden en te versterken. Het belangrijkste doel is het tegengaan van verdroging en de snelle afvoer van water. De werkzaamheden zijn vorig jaar begonnen in deelgebied BZ1 (Galgenslat, bij de Waarveldweg). Om de heide uit te breiden en meer ruimte te kunnen geven is de strooisellaag verwijderd en zijn er bomen gekapt. Afgelopen zomer kiemden de eerste heideplantjes daar alweer (zie foto). Daar doen we het voor!

Geslaagde Natura 2000-excursie in Buurserzand

Het was prachtig weer en de deelnemers stelden veel vragen. De wandelexcursie voor omwondenen en andere belangstellenden op 9 juli was daarmee een succes. In ongeveer twee uur tijd legden boswachter Jeroen Waanders van Natuurmonumenten en leden van het Natura 2000-projectteam uit welke maatregelen voor de natuur we nemen en waarom. Voor herhaling vatbaar!

Het heidelandschap: divers en uniek!

De heide stond vroeg in bloei deze zomer. Op dat moment zie je extra goed hoe mooi en uniek dit type landschap is. Ook al was de bloei dit jaar op sommige plekken minder uitbundig door de extreme droogte. Meer over het heidelandschap en natuurherstelmaatregelen die we

nemen, zie je in deze animatie. <=

Drie vragen aan: Wouter Lintsen van aannemer Baks

Baks Civiel- en Cultuurtechniek voert de natuurherstelwerkzaamheden in en rond Buurserzand uit in opdracht van gemeente, provincie en Natuurmonumenten. De aannemer gaat ook aan de slag later bij de maatregelen rond Witte Veen. Wouter Lintsen is projectbegeleider bij Baks, aan hem de volgende vragen:

Hoe verloopt de uitvoering?
De afgelopen maanden is er veel werk verzet. Ik hoor van alle kanten, ook omdat ik in Haaksbergen woon, dat ze ons zien rijden en dat we druk zijn. Als het weer meewerkt dan kunnen we lekker doorwerken. Het was mooi droog en dan kunnen we overal goed rijden. Bij de start van de uitvoering, zowel vorig jaar als dit jaar, was het behoorlijk nat en dan gaat het toch wat langzamer. Sommige werkzaamheden hebben we moeten uitstellen omdat er nog geen overeenstemming is bereikt met de grondeigenaren. Ik verwacht daarom dat we ook in de loop van volgend jaar op sommige plaatsen nog wat werk uit te voeren hebben.

Welke taken heb jij als projectbegeleider?
Ik vertaal het ontwerp van de werkzaamheden in het gebied naar de praktische uitvoering. Zodat de werknemers in het veld precies weten wat ze moeten doen. Ik maak schetsjes en tekeningen en zorg van te voren dat de juiste materialen er zijn. Daarvoor regel ik ook bijtijds de inkoop. Daarnaast hou ik me bezig met de afzet van de vrijgekomen grond. Daarvoor bel ik boeren en andere partijen uit de omgeving.

Er komt veel grond vrij bij het werk, zoals bij het plaggen van landbouwgronden aan de rand van Buurserzand die worden omgevormd naar natuur. We proberen deze grond zoveel mogelijk in de directe omgeving af te zetten. Vooraf hebben is geïnventariseerd welke omwonenden grond willen hebben; die hebben allemaal een deel ontvangen. Daarnaast is er grond afgevoerd naar bijvoorbeeld een bouwproject in Haaksbergen en is een deel gebruikt bij de aanleg en onderhoud van sportvelden in Enschede.

Daarnaast proberen we het zand dat vrijkomt bij graafwerkzaamheden in de poelen in het Witte Veen te hergebruiken bij natuurherstelwerk in Horsterveen. We proberen dus te voorkomen dat we onnodig ver moet rijden en zand zoveel mogelijk lokaal af te zetten.

Welke bijzonderheden kan je vertellen over dit project?
Wat ik leuk vind is dat we zelf het gemaal bij Scholten Laakmors anders hebben opgepakt. Daar hebben we een eigen ontwerp voor gemaakt om het beter en goedkoper te kunnen doen dan oorspronkelijk de bedoeling was.
Ook hebben we in augustus een hybride kraan ingezet bij het plaggen. We zijn bij Baks op zoek naar manieren om duurzamer te werken en testen hiervoor materiaal uit. Deze kraan verbruikt naar verwachting 25 procent minder diesel, wat scheelt in de in de uitstoot van Co2 en in de kosten.

Verder zijn wij er om directe reacties uit de omgeving op te vangen. Vragen over praktische dingen die opduiken en waar nog onduidelijkheid over is. Onlangs nog

over de afwatering van een dakgoot die uitkomt op een sloot die gedempt wordt. Voor dat soort zaken kan er contact op worden genomen met onze omgevingsmanager Gerrit te Slaa (0610488077). Of mensen komen langs tijdens ons inloopuur bij de bouwkeet aan de Waarveldweg. Die is elke laatste woensdag van de maand tussen 14.00 en 15.00 uur.

Bestuurders Samen Werkt Beter op bezoek in Buurserzand

Ook de bestuurders van de samenwerkende organisaties binnen Natura 2000 brachten een veldbezoek aan Buurserzand. Op vrijdag 7 oktober maakten ze per fiets een rondje langs de locaties waar gewerkt is/wordt aan natuurherstel, waaronder de percelen van een agrariër die worden omgevormd tot natuur. Vanuit Natura 2000 wordt een paar keer per jaar een ontmoeting georganiseerd tussen de bestuurders van Samen Werkt Beter, in aanwezigheid van gedeputeerde Ten Bolscher.

HAAKSBERGERVEEN

Werkzaamheden Haaksbergerveen flink op stoom

De natuurherstelmaatregelen in natuurgebied Haaksbergerveen zijn in volle gang. Aannemer Baks heeft met onderaannemer Van Aalsburg het werk flink opgeschaald, aldus boswachter Kees Jan Westra van Staatsbosbeheer: "Inmiddels zijn ze met drie werkploegen in het gebied aan het werk. Dit omdat de terreinomstandigheden door de droge zomer hiervoor perfect zijn. De droge maanden hebben het hoogveengebied weinig goed gedaan, maar de aannemer kan wel met droge voeten aan het werk. Het midden van het natuurgebied is inmiddels ontdaan van de berkjes en nu werken we langzamerhand naar de randen toe". De werkzaamheden lopen naar verwachting door tot uiterlijk maart 2023.

Houtsnippers
Omdat in een groot deel van het natuurgebied opslag wordt verwijderd, zijn er meerdere locaties aan de randen ingericht als depotlocatie. De houtsnippers worden zoveel mogelijk afgezet in de omgeving bij onder meer agrariërs. Particulieren die zich hadden aangemeld, zijn inmiddels van houtsnippers voorzien. Ook veel mensen die we het afgelopen voorjaar door de grote vraag moesten teleurstellen, hebben alsnog een aanhanger mee kunnen nemen.

Open landschap
Doordat langzamerhand ook richting de buitenzijde van het natuurgebied wordt gewerkt, wordt de landschappelijke verandering voor buren en voorbijgangers steeds beter zichtbaar. Met veel direct aanwonenden heeft Staatsbosbeheer de afgelopen weken gesprekken gevoerd over wat dit met hen doet. Voor de één betekent dit herkenning van het open veenlandschap van vroeger. Voor de ander had het ook zo mogen blijven. Bij de gesprekken wordt gekeken of er rekening kan worden gehouden met persoonlijke wensen rondom de eigen leefomgeving.

Werk in uitvoering te zien tijdens excursie

Op zaterdag 8 oktober konden belangstellenden zelf kijken hoe de aannemer te werk gaat. Boswachter Kees Jan Westra en collega Rick de Ruiter hebben een kleine vijftig bezoekers rondgeleid aan de westzijde van het natuurgebied. De werkploeg is momenteel ook op zaterdagochtenden aan het werk en dat bood een uitgelezen kans om te kijken hoe de zogeheten 'waterking' te werk gaat: een machine op rupsbanden die zowel takhout kan afzagen, takken kan verzamelen én vervoeren zonder de kwetsbare ondergrond teveel te beschadigen.

Omdat het werk nu snel verloopt en het gebied zienderogen verandert, deelden de boswachters folders uit waarin de landschapsverandering is weergegeven. Hieronder een voorbeeld van het toekomstbeeld in Haaksbergerveen. De folder is terug te vinden op de website staatsbosbeheer.nl/haaksbergerveen onder het kopje Landschappelijke verandering.

Wekelijkse inloop
Heeft u tussendoor vragen of wilt u iets bespreken met Staatsbosbeheer? U bent van harte welkom tijdens de inloop op woensdag van 9.00 – 12.00 uur in de werkschuur aan de Urkerweg 15 te Haaksbergen. Of neem contact op met boswachter Kees Jan Westra ((06-23868611). Via het mailadres haaksbergerveen@staatsbosbeheer.nl kunt u ook uw vraag stellen of u opgeven voor ‘Bericht van de boswachter’. Meer informatie is te vinden op www.staatsbosbeheer.nl/haaksbergerveen.

Doorrekening grondwatermodel
Voor wat betreft de natuurherstelmaatregelen rond Haaksbergerveen zijn we een stapje verder. De werkgroepleden zijn akkoord met het hydrologisch model en dat betekent dat we verder kunnen met het bepalen van de effecten van de vernattingsmaatregelen. Het projectteam en omgevingsdeskundigen zijn bezig met het uitwerken en doorrekenen van verschillende scenario's. Er wordt gekeken naar wat minimaal nodig is en naar wat maximaal kan en naar de verschillende typen vernattingsmaatregelen. Daarmee hopen wij, in goed overleg met de partners in het gebied, tot een passend werkzaamhedenpakket te komen voor het hoogveenherstel. Zodra we hier zicht op hebben en op de effecten voor de directe omgeving, worden omwonenden bijgepraat.

De rentmeesters inventariseren intussen alvast de opties en wensen voor de gronden. Wie hierover vragen heeft, kan zich melden bij grondregisseur Jaap Menkveld (06-12 38 62 27).

WITTE VEEN

Natuurmonumenten herstelt de natuur in Witte Veen

In Witte Veen gaat Natuurmonumenten vanaf aankomende winter aan de slag met de versterking van de natuur. Witte Veen is Europees beschermde natuur vlakbij de Duitse grens. Het Natura 2000-gebied is de leefomgeving van de hoogveenglanslibel, heideblauwtje, glimworm, nachtzwaluw, boomkikker, éénarig wollegras (zie foto), veenpluis en gasten als kraanvogel.

Waarom gaan we nu aan het werk?
Het teveel aan stikstof en klimaatverandering waardoor lange periodes van droogte steeds vaker voorkomen bedreigen de unieke natuur. Dat terwijl een goed functionerend hoogveen heel veel water vasthoudt, extra CO2 opslaat en vasthoudt. Met verschillende herstelmaatregelen (vooral hydrologische) versterken we de natuurlijke sponswerking van het gebied, vergroten we de oppervlakte heide en zorgen we voor een betere waterkwaliteit.

Wat gaan we precies doen?

- We verwijderen stukken bos ten gunste van hoogveenontwikkeling en vochtige heide;
- We herstellen de hoogveendamwand die water helpt vasthouden en plaatsen of vervangen enkele stuwtjes;
- We dempen greppels die water afvoeren binnenin het gebied;
- We herstellen oude vennen en verbeteren de waterkwaliteit van huidige vennen;
- We maaien delen van het gebied of plaggen ze kleinschalig;
- We starten onderzoek naar hoeveel CO2 hoogveen extra kan opslaan

Unieke samenwerking
De samenwerking met de provinciale, landelijke en Europese overheid, gemeente, waterschappen en met vier natuurbeschermingsorganisaties in andere Europese landen maakt dit langjarige project uniek. Provincie Overijssel financiert en werkt mee, evenals Europa, vanuit het LIFE Climate programma en de landelijke overheid (ministerie van LNV) Versneld Natuurherstel Stikstof.

De geplande natuurherstelwerkzaamheden rond natuurgebied Witte Veen (de zogeheten externe maatregelen in opdracht van de gemeente en de provincie) zijn enigzins aangepast. De verondieping van de Hegebeek is uitgesteld omdat de waterberging in Duitsland onvoldoende effect heeft. Dit najaar staat een overleg met Duitse partners gepland om gezamenlijk tot een oplossing te komen om meer water te kunnen bergen op Duits grondgebied.

De inrichting van de gronden ten noorden van Witte Veen, tussen de Witteveenweg en de Duitse grens, worden dit jaar nog uitgevoerd. Het betreft het dempen en verondiepen van enkele watergangen en het aanpassen van de drooglegging van een erf.

Vragen?

Wil u meer weten over de Natura 2000-projecten in Buurserzand, Haaksbergerveen en Witte Veen, dan kunt u contact opnemen met projectleider Carry van der Wal (c.vd.wal@overijssel.nl/06-41641290) of omgevingsmanager Gerko Hopster (gerko.hopster@pratensis.nl/06-42406666).

Voor vragen over het beheer van Buurserzand en Witte Veen kunt u terecht bij boswachter Jeroen Waanders van Natuurmonumenten (06-51069762/j.waanders@natuurmonumenten.nl)

Staatsbosbeheer is de terreinbeheerder van Haaksbergerveen. U kunt contact opnemen met boswachter Kees Jan Westra voor vragen over het natuurgebied Haaksbergerveen (06-23868611/k.westra@staatsbosbeheer.nl of haaksbergerveen@staatsbosbeheer.nl).

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert in zijn platteland

Wat is Natura 2000?

Overijssel telt 24 natuurgebieden die zo bijzonder zijn, dat ze zijn aangewezen als Natura 2000-gebied. Het Natura 2000-programma stelt ons in staat om samen te werken aan het behoud en herstel van kwetsbare natuur. Dat is geen luxe, maar pure noodzaak. Provincie, andere overheden en natuur- en belangenorganisaties hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de kwaliteit van het leefgebied van zeldzame dieren en planten te verbeteren, voor nu en in de toekomst. Met maatwerk maken we de natuur veerkrachtig en weerbaar tegen invloeden van buiten, zoals verdroging en de uitstoot van stikstof. Meer informatie hierover vindt u op: www.overijssel.nl/natura2000

Programma Ontwikkelopgave Natura 2000

provincie overijssel

Deze e-mail is verstuurd aan {{email}}
Wilt u geen nieuwsbrief meer van ons ontvangen? Meld u hier af
Aan deze nieuwsbrief kunnen geen rechten worden ontleend.